Uittreksel verslagen cie juni en raad sept 2017 – revitalisering Stadhuis

Commissie F&V 28 juni 2017

B.1. Revitalisering Stadhuis (raadsvoorstel 19 juni 2017)

Dhr. Blom (VVD):

- Vindt het duidelijk dat er wat aan het voorname Stadhuis moet gebeuren, ook vanwege het binnenklimaat en de uitbreiding van de raad.
- Kan onvoldoende een afweging maken, de stukken waren laat en veel vragen blijven onbeantwoord.
- Mist uitwerking van de sobere optie en veegt die vooralsnog niet van tafel.
- Vindt het noodzakelijk het plan te laten beoordelen door de welstands- en monumentencommissie.
- Verzoekt het plan voor te leggen aan het stadspanel en te rapporteren over de reacties. Breed draagvlak is belangrijk.
- Oppert commissievergaderingen na de herindeling te laten plaatsvinden in Haren en Ten Boer.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Pleitte voor goedkoop, maar niet voor duurkoop. De meest luxe variant is al afgevallen.
- Is benieuwd wat precies onder de nulvariant van 7 miljoen euro valt.
- Verzoekt beter te onderzoeken of en hoe de raadzaal beneden kan blijven door creatief te kijken, bijvoorbeeld naar het betrekken van de gang en fractiekamers.
- Blijft ondanks technische navraag verbaasd dat het financiële verschil tussen A en B klein is, terwijl in optie B het hele dak opgelicht wordt.
- Ziet graag een advies van de monumenten- en welstandszorg.
- Sluit aan bij de VVD dat er te veel onduidelijk is om nu een beslissing te nemen.
- Sluit aan bij de VVD om het stadspanel te betrekken.

Dhr. Dijk (SP):

- Noemt de raadzaal instrumenteel, raadsleden zijn er enkele keren per maand. Belangrijker is dat vaste medewerkers een goed werkklimaat hebben. Ook verdient het prominente stadhuis onderhoud, verduurzaming en restauratie en is uitbreiding van het aantal zetels noodzakelijk.
- Vindt de toevoegingen van A en B totaal niet in het belang van Stadjers. De toegankelijkheid van de raadzaal is nu prima, meestal zitten er alleen ambtenaren op de tribune. Komen er wel schoonmakers of thuiszorgmedewerkers, dan klinken klachten dat zij zich niet aan de formaliteiten houden.
- Wijst erop dat de vergaderingen ook prima te volgen zijn in aanliggende zalen op schermen.
- Heeft nooit last gehad van zichtlijnen richting college of presentatiemiddelen en heeft daar geen miljoenen voor over. Het is geen probleem de stoel soms een kwartslag te draaien.
- Vindt een interruptiepodium kleinzielige symboliek en heeft geen behoefte aan theatrale Haagse taferelen. Debatten en beslissingen lijden niet onder het gebrek aan een podium.
- Investeert liever vijf tot zes ton per jaar extra in Stadjers door de eigen bijdrage in de thuiszorg of huren te verlagen of door inkomensondersteuning te verruimen. Dat is moeilijker gebleken dan miljoenen vrijmaken voor het stadhuis.

Dhr. Luhoff (D66):

- Dankt de stuurgroep voor het ontwerp. De opties doen recht aan de inhoudelijke werksessie door niet te veel uit te pakken, maar wel functionele verbeteringen mee te nemen.
- Vindt het logisch ook te kijken naar verplaatsing van de raadzaal naar boven.
- Vindt het verschil in kosten tussen beide opties goed te overzien.
- Is benieuwd hoe de dagelijkse gebruikers van het stadhuis over de plannen denken.
- Herinnert zich dat de vorige gemeenteraad meegaf te kijken naar het collegepodium en het faciliteren van debat, bijvoorbeeld middels een interruptiepodium.
- Noemt als voorbeeld dat LAKS de raadzaal jaarlijks gebruikt en moeite heeft om in werkgroepjes uiteen te gaan vanwege de vaste opstelling.

- Ziet in opties A en B veel meer mogelijkheden om het stadhuis technisch verantwoord en beter te maken voor medewerkers, raad en gasten.

Mw. Van Geffen (Partij voor de Dieren):

- Had ook graag meer duidelijkheid gehad en kan nog geen keus maken.
- Vindt optie B mooi, maar hecht vooral aan energiezuinigheid. Kan dat nog beter?

Dhr. Vermuë (100% Groningen):

- Wil geen miljoenen investeren in een mogelijk suboptimaal resultaat, wat optie A kan zijn.
- Wil weten of monumentenzorg akkoord gaat met de optopping uit optie B.
- Vraagt zich af of de optopping wel wenselijk is. De aanblik verandert drastisch, de schoorsteen zal te zien zijn vanaf de dakterrassen van de Oostwand.
- Sluit aan bij het verzoek het stadspanel te consulteren.
- Hecht aan de monumentale waarden van panden en vindt dat de karakteristieken van de binnenstad ook voor de gemeente zelf moeten gelden. Ophef als bij het roze pand moet voorkomen worden.
- Wil dat toegankelijkheid voor mindervaliden meteen al wordt meegewogen en niet na het maken van een keuze. Aanpassingen aan liften en trappen hebben daar invloed op.
- Roept op te streven naar het keurmerk van de Integrale Toegankelijkheidsstandaard (ITS).

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Dankt voor het verzette werk. De input uit de werksessies is voldoende meegenomen.
- Heeft een voorkeur voor optie B. De meerkosten zijn gering in verhouding tot de veel grotere mogelijkheden, toekomstbestendigheid en flexibiliteit.
- Kan zich gezien de voordelen wel vinden in verhuizing van de raadzaal naar boven.

Dhr. Bolle (CDA):

- Vindt het lastig te kiezen, onder meer omdat de dekking nog onbekend is. Er is meer onduidelijk.
- Begrijpt dat er wat moet gebeuren aan het binnenklimaat, duurzaamheid, onderhoud en uitbreiding van de raadzaal, maar is er nog niet uit welke optie het moet worden.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Ziet dat het stuk helder is en zich baseert op eerdere gesprekken en plannen.
- Denkt dat iedereen het eens is dat er wat moet gebeuren aan dit topmonument.
- Hoort van veel bezoekers dat ze het betreuren niet eerder in het prachtige gebouw te zijn geweest.
- Kijkt nadrukkelijk welke optie het gebouw terug kan geven aan en open kan stellen voor de stad.
- Ziet dat optie B bruikbaarder is, ook voor een ander type bijeenkomsten.
- Vindt het belangrijk dat burgers vergaderingen in groten getale bij kunnen wonen. Optie A heeft een krappere publieke tribune, terwijl de raad juist uitbreidt.
- Wil zekerheid hebben dat de aanpassingen aan de eisen voldoen en ziet graag dat experts als de rijksdienst goed meekijken.
- Droeg meerdere kleine punten aan, zoals aandacht voor artikel 1 van de Grondwet en genderneutrale toiletten. Hoe komen dergelijke punten terug?
- Hoopt dat de periode dat het gebouw niet te gebruiken is korter zal zijn dan twee jaar. Welke tijdsdruk is er, ook met het oog op de herindeling?
- Kiest alles afwegend voor optie B, omdat de meerkosten relatief gering zijn en de kans groter is dat het stadhuis door meer mensen op verschillende manieren gebruikt zal gaan worden.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Stelt dat een mooi en goed stadhuis een belangrijke rol kan spelen in open en transparante politiek. Alle Stadjers moeten zich welkom voelen en er willen komen.
- Is voor behoud van het historische en monumentale karakter.
- Voelt voor optie B en is gecharmeerd van de lichtinval via het dak. De huidige raadzaal is bedompt.
- Vindt de verhoging van het dak wel te gortig, de historie moet behouden blijven.
- Verwacht in fractiekamers op de begane grond Stadjers veel beter te kunnen ontvangen. Ook

is er meer ruimte om te vergaderen en minder afhankelijkheid van bodes.
- Ziet dat de financiële verschillen klein zijn en de voordelen van optie B een stuk groter.
- Steunt het consulteren van het stadspanel. Is Let's Gro niet ook bevraagd?
- Kiest voor optie B vanwege duurzaamheid, binnenklimaat, omgang met de stad en de rol van het stadhuis.

Dhr. Lammers (Student en Stad):
- Stelt dat de raad zijn werk goed moet kunnen doen. De raadzaal en fractiekamers hangen daarmee samen.
- Ziet graag een opener karakter.
- Hecht minstens zoveel aan de mening van andere gebruikers.
- Vindt optie B het beste en het meest toekomstbestendig. Het moet in een keer goed zijn.
- Begrijpt de opmerkingen dat de nulvariant minder goed is uitgewerkt, want opties A en B lijken redelijk op elkaar.

Dhr. Den Oudsten (voorzitter stuurgroep):
- Denkt dat iedereen de monumentale en symbolische waarde van het stadhuis erkent. Het is het eerste neoclassicistische bouwwerk na de Napoleontische periode.
- Stelt dat de verbouwing van twintig jaar geleden suboptimaal is geweest. Het gebouw is versleten in vele opzichten en past niet meer bij deze tijd. Deze keer moet de verbouwing echt goed zijn.
- Kan zich voorstellen dat fracties het lastig vinden te oordelen over de voorstellen. Het gaat om veel geld dat de raad aan zichzelf uitgeeft, maar indirect natuurlijk aan de stad. Zorgvuldigheid is nodig.
- Legt uit dat formeel advies van monumentenzorg en welstand pas komt bij een formeel plan. Dit voorstel is globaal en moet nog uitgewerkt worden.
- Kan zich voorstellen de plannen informeel te laten toetsen, met name wat betreft het aanbrengen van moderne elementen in relatie tot het monumentale karakter.
- Koos daar vooralsnog niet voor, omdat de architecten erg gewend zijn om te gaan met monumenten en in hun gedachtevorming integrale toetsing al meenamen.
- Antwoordt dat honderden mensen meededen aan de peiling bij Let's Gro en zou niet het stadspanel inschakelen. Het is wel mogelijk als de raad dat wenst, dan moet er een snelle procedure komen terwijl goed nagedacht wordt over de vraagstelling.
- Verwacht uitstel wanneer zowel monumentenzorg als het stadspanel geconsulteerd worden.
- Rekende op verzoek van de raad uit wat de nulvariant zou kosten en zal de afwegingen meer in detail voorleggen.
- Wijst erop dat de nulvariant veel geld besteedt aan het technisch op orde brengen van het gebouw, maar zonder optische aanpassingen en het op representatief niveau brengen van ruimtes.
- Hoort dat optie A onvoldoende creatief onderzocht zou zijn met betrekking tot de raadzaal. De stuurgroep keek zorgvuldig naar de opties.
- Is graag bereid meer informatie te verstrekken en hoort vragen graag zo expliciet mogelijk.
- Wijst erop dat ambtenaren en fractiemedewerkers Arbo-technisch in ontoelaatbare omstandigheden werken. In hoeverre flexibel werken mogelijk wordt is onderwerp van nadere uitwerking.
- Stuurde geen collegebrief om de discussie zo zuiver mogelijk te houden met het oordeel aan de raad.
- Meldt dat het college pleit suboptimale oplossingen te voorkomen waarbij na tien jaar spijt ontstaat. Optie B lijkt dan de beste variant.
- Werkte op dit globale niveau nog niet punten uit als toegankelijkheid, artikel 1 en genderneutrale toiletten. Eerst is een besluit over de richting nodig om vervolgens een optie verder uit te werken.
- Ziet een flink aantal fracties al een voorkeur hebben en andere behoefte hebben aan meer informatie met soms een voorkeur voor een soberder variant.
- Stelt voor raadsbehandeling uit te stellen tot september om voldoende tijd te nemen om te

voorzien in de behoefte aan aanvullende informatie en de raad dit te laten afwegen.

- Zou dan graag het principevoorstel en het krediet gelijktijdig voorleggen, waarbij het kredietvoorstel natuurlijk wordt teruggetrokken wanneer niet besloten wordt tot het principevoorstel.
- Legt uit dat de besluiten nu nodig zijn om de voorbereidingen te starten, ook omdat de raad per 1 januari 2019 uitbreidt.
- Geeft aan dat uithuizing in alle varianten nodig zal zijn en heeft er vertrouwen in gebruik te kunnen maken van eigen gebouwen of die van een andere overheid in de nabijheid.

Het raadsvoorstel wordt doorgeschoven naar de raad van september 2017.

Raad 27 september 2017

8.a: Revitalisering Stadhuis (raadsvoorstel 15 september 2017, 6575740)

De VOORZITTER: Voor dit onderdeel zal de heer Benjamins de vergadering voorzitten.

De PLV VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Woldhuis, 100% Groningen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, ik zal maar direct met de deur in het stadhuis vallen. Ik heb zwaar de indruk dat het college nogal aanstuurt op optie B, de verplaatsing van de raadzaal naar de derde verdieping. Wie niet beter weet zou zeggen dat het laten van de raadzaal op deze verdieping veel minder duur zou moeten zijn dan de raadzaal verplaatsen naar de derde verdieping maar volgens het stuk is dat niet waar en komt dat vooral omdat de herinrichting van de fractiekamers bij optie A behoorlijk in de kosten loopt. Het zal u ook niet verbazen dat wij de laatsten zullen zijn die zeggen dat de fractiekamers geen update verdienen. Tenslotte hebben wij niet eens een raam op onze kamer. Maar zoals het nu lijkt is dat dit gegeven gebruikt wordt om beide opties ongeveer even duur te maken. En wie naar het stuk kijkt, kan niet anders dan voor optie B gaan, met al die voordelen die groen kleuren in het stuk. Tel daarbij op dat in het stuk van beide opties wordt gezegd dat ze gevolgen hebben voor de monumentale status van het gebouw maar dat we pas zullen weten hoe dat uitpakt, als we de gekozen optie nader hebben uitgewerkt en uitgezocht. Ho, wacht even, voorzitter. Dat is toch de omgekeerde wereld? We kunnen toch geen keuze maken als de gevolgen van onze keuze niet duidelijk zijn? Dat is nattevingerwerk. We lezen wel in het stuk dat er gesprekken zijn geweest maar in het raadsvoorstel kan ik nergens een definitief advies van een monumenten- of een welstandscommissie vinden. Wij moeten dus nu als lekenbestuur voor een optie gaan zonder goede onderbouwing.

De VOORZITTER: U hebt een vraag van de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Een vraag, inderdaad. Staat er niet gewoon in de stukken waarom dat niet kan? In het stuk staat: “Er is geen plan dus er kan geen definitief advies zijn”. En dat zal er ook nooit komen voordat er een definitief plan is.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, volgens ons is dat dus de omgekeerde wereld. Volgens ons kun je pas voor een optie gaan op het moment dat er een analyse is geweest, dat er onderzoeken geweest zijn naar de gevolgen van de keuzemogelijkheid. Dat is toch een heel normale gang van zaken? Wij gaan daarom mee in het voorstel, en dat staat zelfs in het voorstel van de monumentencommissie, om eerst een bouwhistorisch en architectuurhistorisch onderzoek te doen voordat we een definitieve keuze voor ontwerprichtingen kunnen maken. Anders gezegd: het voorstel is voor ons nog niet rijp voor besluit.
Daarnaast wil ik nog even zeggen dat ik het opmerkelijk vind dat, toen wij voorstelden om de raadzaal naar buiten te verplaatsen, het college nogal nadrukkelijk sprak over “tweehonderd jaar democratische geschiedenis”, “dit is het stadhuis, het politieke hart en dat moet maar zo blijven”.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, ik wil toch even een ordepunt maken, hoor. Ik ben het zelf niet vaak eens met dit college en ook wel vaak niet eens met het college maar in dit geval gaat het om een stuurgroep die met dit stuk komt. U kunt wel het college van alles verwijten maar dat zou onterecht zijn.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Mijnheer Dijk, we hebben hier al eerder over gesproken. Dat is ongeveer een jaar geleden en daar wil ik aan refereren. Toen zei het college al duidelijk: “Nee, dit is het politieke hart” en dat werd als argument tegen mijn verhaal gebruikt. Dus mag ik dat gewoon weer aankaarten?

De PLV VOORZITTER: Nee, de heer Dijk zegt iets anders.

De heer DIJK (SP): Nee voorzitter, u verwijt het college van alles maar er is een stuurgroep die dit alles in gang zet, die dit proces in gang zet. Dus wellicht zou u daar uw zorg moeten uiten en niet richting het college.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Goed, op verzoek van de heer Dijk zeg ik vanaf nu 'de stuurgroep'. Maar blijkbaar heeft de stuurgroep er geen moeite mee om de monumentale waarde van het gebouw zonder gedegen onderzoek als optie voor ons neer te leggen en dus mogelijk op het spel te zetten. Maar voorzitter, kan het niet zo zijn dat ons huis uit zijn jasje is gegroeid? Is het gebouw nog wel geschikt voor de invulling die we eraan willen geven? Ik vraag geen beslissing hierover maar vraag alleen of het onderzocht kan worden want ten eerste hoeven we dan niet in te grijpen in het monumentale karakter van het stadhuis. Ten tweede kunnen we ons de kosten van een dure verbouwing besparen en ten derde, als we kiezen voor optie A of optie B, zal er voor twee jaar een alternatief gevonden moeten worden en dat kost ook geld. Hoeveel weten we nog niet eens. En als we definitief de raadzaal buiten het stadhuis plaatsen, kunnen die kosten ook nog bespaard worden. Ten slotte nog een overweging van een andere aard: dit gebouw geldt als gesloten. Het heeft geen open uitstraling, met de kanttekening dat dit tweehonderd jaar geleden ook niet de bedoeling was bij overheidsbestuur-gebouwen. Toen wilden ze graag besturen zonder teveel gedoe van buitenaf. Nu onze gemeente naast de stad ook verschillende buitengebieden kent, is dit wellicht een goed moment om het politieke hart, de raadzaal zo in te richten en neer te zetten dat de toegankelijkheid voor alle Groningers gaat toenemen.

De PLV VOORZITTER: Mijnheer Dijk heeft een interruptie.

De heer DIJK (SP): Wat is volgens mevrouw Woldhuis de functie van een stadhuis?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Het gaat niet om de invulling van dit gebouw! Als u het stadspanel eens leest: 85% zegt dat het gaat om de monumentale waarde van het gebouw. Niet zozeer om de invulling. En wat ik veel belangrijker vind, mijnheer Dijk, is dat dit gebouw toegankelijk wordt. Ik vind het veel belangrijker dat de monumentale waarde van dit gebouw behouden blijft.

De heer DIJK (SP): Ja, dat vind ik ook.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): En daarom wil ik graag …

De PLV VOORZITTER: Pardon, wilt u even allebei via de voorzitters spreken?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): En dat u hier graag wil blijven om het politieke spel te bedrijven, dat is uw standpunt. Dat mag u zo verkondigen. Maar ik wil heel graag dat de monumentale waarde van dit gebouw blijft en daar pleit ik nu voor.

De PLV VOORZITTER: U hebt eerst nog een interruptie van de heer Dijk dan gaan we naar de heer Luhoff.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik ga mijn vraag gewoon herhalen want ik vind de monumentale waarde van het pand heel erg belangrijk. Ik zit hier om het politieke spel te bedrijven, een volksvertegenwoordiger. Maar ik zou graag willen weten: wat is de functie volgens u van het stadhuis?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): U kunt mij dat nog een keer vragen en dan ga ik u daar nog een keer antwoord op geven. Ik vind het niet zozeer belangrijk dat het politieke spel hier plaatsvindt.

De heer DIJK (SP): Maar wat dan wel?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ik vind het veel belangrijker dat het gebouw zijn monumentale waarde behoudt. Daar wil ik de nadruk in mijn woordvoering op leggen.

De PLV VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Luhoff.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): En dan mag u straks aangeven wat de functies van het stadhuis moeten zijn.

De PLV VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, wat ik niet zo heel goed snap aan het betoog van 100% Groningen en ik heb daar dan ook een vraag over, is: 100% Groningen geeft aan belang te hechten aan de toegankelijkheid van het gebouw, belang te hechten aan het historische karakter van het gebouw en het behoud van het monument. Tegelijkertijd wil ze een opdracht geven om ergens anders nog iets anders te gaan regelen voor de raadsvergaderingen. Bij elkaar opgeteld is dat een vele malen duurdere optie dan de beide opties die hier vandaag voorliggen. En u wilt dat ook nog allemaal doen om geld te besparen. Kunt u dat uitleggen?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, u trekt conclusies uit mijn verhaal die gewoon niet kloppen. Ik zeg alleen maar dat een optie C, namelijk kijken of wij ons politieke spel in een ander gebouw neer kunnen zetten, ook nog als optie meegenomen kan worden. Of het op zijn minst onderzocht kan worden. Ja, het kan dan de conclusie zijn dat er misschien een andere invulling in het stadhuis komt en wat die dan allemaal moet zijn, daar hebben we het dan wel een keer over. Ik vraag u alleen of het onderzocht kan worden. Alleen dat. Als blijkt dat er een ander overheidsgebouw is dat én veel toegankelijker is én een enorme kostenbesparing met zich meebrengt, waarom niet? Moeten wij dan hier op ons pluche zitten, omdat tweehonderd jaar geleden een keer is besloten dat wij hier met elkaar het politieke spel spelen? Nou, ik vind dus van niet.

De PLV VOORZITTER: We gaan naar de heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Woldhuis, als er geen invulling is voor dit gebouw, waarom moet het dan zo toegankelijk zijn? Waarvoor dan? Of houdt u van lege hulzen?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nee.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nee, dit is ook de omgekeerde wereld. Nu gebruikt u mijn argument tegen mij, terwijl dit eigenlijk een argument moet zijn om voor de motie te stemmen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis, spreekt u via de voorzitter. Dit is de derde of vierde of vijfde keer dat u hier ‘u’ zegt en de raad rechtstreeks aanspreekt. Wilt u via de voorzitter spreken?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, dat wil ik, mijnheer de voorzitter. Mijnheer Blom gebruikt een argument tegen mij, terwijl het eigenlijk een argument is om mijn motie straks te steunen. Daarnaast kun je niet eens met het OV hier komen ‘s avonds. Moet je je voorstellen dat je straks in Ten Boer een raadvergadering wilt volgen en dat je met je OV hier niet eens kunt komen. Is het dan niet veel beter en veel voor de hand liggender dat wij naar een gebouw kijken dat veel toegankelijker is en een grote besparing kan opleveren?

De PLV VOORZITTER: We gaan naar de heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor mevrouw Woldhuis er nu allemaal dingen bijhalen maar de heer Dijk heeft de vraag gesteld wat zij vindt dat de functie van het stadhuis is. Als antwoord kregen wij te horen dat zij de monumentale functie het belangrijkst vindt. Maar zoals de heer Blom net ook probeerde te vragen, dat kan toch niet de enige functie zijn van zo'n gebouw midden op de Grote Markt? Wat wil mevrouw Woldhuis dan met het stadhuis, als de gemeenteraad er niet mag zitten maar het wel opgeknapt moeten worden?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja dank u wel, voorzitter. Student en Stad vraagt wat ik dan wil als invulling voor het stadhuis. Volgens mij gaat het hele voorstel over het gebouw. Dus daar heb ik het nu ook over, over de monumentale waarde van het gebouw en dat wij hier de boel voor 15 miljoen euro moeten verspijkeren. En ik zeg: laten we nou eens gaan kijken …

De PLV VOORZITTER: Dat roept wederom een vraag op bij de heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja voorzitter, de vraag is heel simpel. Wat wil mevrouw Woldhuis dat er in het stadhuis komt?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis, u bent al bijna door uw tijd heen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nogmaals: ik ga daar geen antwoord op geven want ik wil benadrukken dat het mij erom gaat, net zoals het stadspanel met 88% van alle mensen die dat hebben ingevuld aangeeft, dat de monumentale waarde van het gebouw blijft.

De PLV VOORZITTER: De laatste vraag van de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, mevrouw Woldhuis noemde net een bedrag van 15 miljoen euro. Het ligt natuurlijk een beetje aan welke optie het wordt welke kosten ermee gemoeid zijn. Maar als we het hebben over enkel de raadzaal, want die wilt u ook verplaatsen, waar ook geld mee gemoeid is, levert dat toch nooit een besparing op? Dan hebben we het nog steeds over een bedrag van 11 miljoen of 12 miljoen euro dat alsnog moet worden verspijkerd om dat historische karakter dat u zo belangrijk vindt te behouden.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis, een antwoord en dan een afronding graag.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, u maakt nu een keuze voor optie A of optie B, althans dat vermoed ik, dat ga ik zo aanhoren. Maar u kunt zonder een gedegen onderzoek niet de monumentale waarde van dit gebouw inschatten. Dat is wat ik zeg. Dus óf er moet eerst meer onderzoek komen naar de monumentale waarde van dit gebouw óf, waar ik voor pleit, is dat er een andere optie voor dit gebouw ook nog bijkomt. Anders kunt u niet voor optie A of optie B kiezen. U kunt van uw keuze niet de gevolgen inzien en dat is wat ik zeg, voorzitter. En dan ben ik er doorheen. Wat mij betreft is de beslissing voor optie A of optie B echt veel te vroeg. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Woldhuis..

Motie 5: Motie onderzoek raadzaal buiten het stadhuis (100% Groningen)
De raad van Groningen bijeen op 27 september 2017 besprekende het raadsvoorstel Revitalisering stadhuis,

overwegende dat:
- met de opties A en B uit het raadsvoorstel de gevolgen voor de monumentale status van het stadhuis onvoldoende in kaart gebracht zijn;

- een eventuele uithuisplaatsing van de raadzaal de kosten van een ingrijpende verbouwing en een tijdelijke voorziening tijdens die verbouwing voor een groot deel kan besparen;
- bij een uithuisplaatsing van de raadzaal er mogelijkheden zijn om de toegankelijkheid van het democratische hart op een hoger niveau te krijgen dan op de huidige locatie mogelijk is, mede gezien de onmogelijkheid het stadhuis nog langer met het openbaar vervoer te bereiken;

spreekt uit:

- nu geen keuze tussen optie A en B te willen maken;
- behoefte te hebben aan een nader onderzoek voor de gevolgen voor de monumentale status van het stadhuis bij zowel optie A als B;
- als optie C toegevoegd te willen zien een onderzoek naar de voor- en nadelen en de mogelijkheden van een raadzaal die buiten het huidige stadhuis is gesitueerd;

en gaat over tot de orde van de dag.

De PLV VOORZITTER: Wie mag ik dan het woord geven? De heer Ruddijs, PvdA.

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u, voorzitter. Ons stadhuis uit 1810 is een niet weg te denken icoon. Het neoklassieke gebouw is zelfs zo bijzonder dat het in 1836 in Paramaribo is gekopieerd. Het is daar neergezet en het is daar ook nog steeds een icoon in de binnenstad. Het bijzondere is dat ze op het gebouw zelfs nog een toren hebben gezet. En wij spreken nu van de mogelijke oplichting van het dak! Het is jammer dat de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed nog een heel grote slag om de arm houdt wat betreft de haalbaarheid van dit plan op deze manier. En dat is ook mijn eerste vraag aan de voorzitter van de stuurgroep: hoe taxeert hij nou het risico dat wij met zijn allen kiezen voor variant B en dat dan toch vrij snel duidelijk zal worden dat alle adviescommissies zeggen: nee, dat gaan we toch niet doen met dat oude gebouw?
Wij hebben natuurlijk als PvdA terecht, vinden wij zelf, zeer gepleit voor een sobere realisatie van het gebouw. Het gaat echt om de kernfuncties die je wilt hebben in het stadhuis en die horen in dit stadhuis, historisch gezien. Niets meer en niets minder. Daar hoort ook een goed functionerende raadzaal bij voor straks 45 leden en vanuit die noodzakelijke aanpassingen zijn wij ervan overtuigd dat we mee kunnen gaan in variant B, hoewel wij natuurlijk liever een goedkopere variant hadden willen steunen.

De PLV VOORZITTER: U hebt een vraag van de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja dank u, voorzitter. De PvdA zegt dat zij gepleit heeft voor een sobere variant en ook dat ze nu kiest voor optie B. Wat zou dan precies een heel luxe variant zijn, volgens de PvdA?

De heer RUDDIJS (PvdA): Nou, die varianten voorzitter, kunnen we in herinnering roepen als we de oude stukken zien. Er was een variant C. We hebben hier debatten gehad over of we hier alle functies van het Forum, bij wijze van spreken naartoe zouden trekken. Dat is allemaal niet gebeurd. Het is wat dat betreft sober als je kijkt naar de kerntaken van een stadhuis, in onze ogen. De raad, burgemeester en wethouders, wat ondersteunende functies, een managementteam, die horen in dit stadhuis en die krijgen op deze manier een goeie plek. Maar geen tentoonstellingen of congrescentra of koffiecentra.

De PLV VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Nee, precies. Dus de PvdA bedoelt met ‘soberheid’ de soberheid in het aantal functies dat het stadhuis zou moeten hebben.

De PLV VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Onder andere. Daar begint het natuurlijk mee. Tegelijkertijd hebben we een balans gezien, die komt in optie B naar voren, tussen respect voor de cultuurhistorie, dat is ook wel leuk van de discussie van daarnet: ook als je hier geen functies hebt voor de lokale democratie, heb je nog steeds een monumentaal gebouw waar je ook wat mee moet, en functies die wij als raad en lokale democratie nodig hebben. Die vinden wij goed gevonden. Natuurlijk waren wij liever op een wat lager

bedrag uitgekomen maar wij denken dat die optie met dat lagere bedrag niet voldoet aan onze eigen eisen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u, voorzitter. Ik hoor de heer Ruddijs zeggen dat hij respect heeft voor de historische en architectonische waarde. Waarom gaat u dan akkoord met een optie B zonder advies van een monumentencommissie? Een echt advies, ik heb het dus niet over de gesprekken in het verslag.

De PLV VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Voorzitter, het zou best kunnen zijn dat 100% Groningen veel dichter bij het standpunt van de PvdA staat dan dat zij zelf denkt. Wij hebben ook gezegd dat wij wel zorgen hebben over dat wij nu een traject ingaan waaruit vrij snel of misschien veel later en te laat blijkt dat alle commissies en adviescommissies zeggen dat het helemaal niet haalbaar is. Vandaar ook onze vraag. Maar we gaan ervan uit, er zijn natuurlijk wel contacten geweest, dat we niet helemaal ins Blaue hinein aan het fantaseren zijn en dat er een grote kans is, maar dat hoor ik graag, dat deze aanpassingen acceptabel zijn.

De PLV VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, “Groningen heeft een aantal magere jaren achter de rug. De gemeente heeft flink bezuinigd en Stadjers hebben het moeilijk. De PvdA vindt het daarom niet verantwoord om miljoenen te investeren in een volledige make-over van het stadhuis. Eerst moeten de mensen in de stad erop vooruitgaan. Kortom, wij investeren liever in Stadjers dan in het stadhuis.” Ik lees dit voor. Het is precies een jaar geleden dat de PvdA hiermee kwam. En nu kiezen voor optie B, de meest luxe variant die eigenlijk veel meer doet dan strikt noodzakelijk want we kunnen hier prima vergaderen en …

De PLV VOORZITTER: Een vraag, graag.

De heer DIJK (SP): … er zes stoelen bijzetten. Hoe legt u dit eigenlijk uit en waarom hebt u die draai gemaakt, de afgelopen jaren?

De PLV VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja voorzitter, dat leg ik heel graag uit want wij hebben met zijn allen een heel goed proces gehad. Juist raadsbreed, door het niet partijpolitiek te maken, hebben we gekeken en de meest extravagante varianten zitten er niet meer in. Die varianten waar u nu op duidt, die echt hartstikke duur zijn, die ten koste gaan van de Stadjer misschien, die je moeilijk kunt verdedigen, die zitten niet meer in het voorstel. Het is natuurlijk in de beeldvorming wel typisch dat de duurste variant nu ook de variant is waar de PvdA van zegt: die is te verdedigen maar uiteindelijk is na een jaar trechteren die duurste variant helemaal niet de duurste variant. Het is alleen nu de optimale variant, als je kijkt naar het pakket van eisen en wat je dan in dit gebouw nodig hebt om te realiseren.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dan vraag ik mij af of de PvdA ook doorheeft dat er een minimale variant is. Die staat nu niet meer in deze plannen maar daar kunt u ook nog steeds voor kiezen. Die is 7 à 8 miljoen euro, de helft van het bedrag dat er nu wordt genoemd. Dan wordt de raadzaal opgeknapt, dan wordt de monumentale waarde van het pand gerespecteerd, er wordt gerenoveerd en er wordt verduurzaamd. Staat u open om daar ook naar te kijken?

De PLV VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Wij staan voor alles open, juist hoe goedkoper hoe beter, maar we hebben niet voor niets het afgelopen jaar een proces met zijn allen doorgemaakt. We zijn gaan trechteren met criteria en daar zijn deze varianten uitgekomen en wij kiezen nu uit twee varianten. We hadden het liefst voor de goedkoopste variant gekozen maar als je kijkt op jaarbasis …

De heer DIJK (SP): Die optie krijgt u zo.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ik wil graag uitspreken. Als je kijkt naar de jaarlasten voor de gemeente, zijn de verschillen tussen de twee varianten die wij raadsbreed via deze stuurgroep daarvoor hebben laten komen niet zo groot en vinden wij het zeer wel te verdedigen, als je kijkt naar onze eigen randvoorwaarden, die vrij basaal zijn voor de functie van een stadhuis, dat dan dit kostenplaatje acceptabel is.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Dijk, SP

De heer DIJK (SP): Voorzitter, bij eerdere besprekingen over de verbouwing van het stadhuis heeft de SP duidelijk gemaakt waar voor ons de prioriteit ligt. Het stadhuis en de raadzaal zijn voor ons als raadsleden slechts instrumenteel voor de debatten die we voeren en de beslissingen die wij nemen. Wij zijn hier slechts een aantal keren per maand. De SP-fractie vindt het wel van belang dat de vaste bewoners of de vaste werkers op het stadhuis een goed werkklimaat hebben. Het is daarom goed om onderhoud te plegen, te verduurzamen en te restaureren, zodat we dit kunnen garanderen. Dat verdient het stadhuis ook, gezien de monumentale status van het pand en de prominente plek die het in onze stad inneemt. Daarnaast zullen er na de volgende verkiezingen zes nieuwe raadzetels bij geplaatst moeten worden. Tot zover het minimaal noodzakelijke. Let wel: dit kost al 7 à 8 miljoen euro. Investeren in Stadjers en niet in het stadhuis heeft dan ook de voorkeur van de SP-fractie. Deze voorkeur zien we ook terug in de uitkomsten van het stadspanelonderzoek, waar de VVD in de commissiebehandeling om gevraagd had. Reacties als “gain geldsmaiterie”, “het moet niet overdreven veel geld kosten”, “de burger betaalt de kosten”, “ik ben helemaal voor een prachtig stadhuis maar tegen megalomane pretenties van bestuurders en raadsleden”. De SP-fractie investeert liever in Stadjers en niet meer dan noodzakelijk in het stadhuis. Door niet overbodig meer geld uit te geven aan een verbouwing van de raadzaal, het meubilair en de revitalisering kan er geld worden bespaard, dat we uit kunnen geven aan Stadjers. We besparen dan zo’n 414.000 euro per jaar. Daarmee kunnen we, om maar twee lukrake voorbeelden te noemen, de individuele inkomenstoeslag aan mensen met een smalle beurs na drie jaar in plaats van na vijf jaar toekennen. Daarmee kunnen we kleine verkeersmaatregelen die al jaren spelen en waar we iedere keer van horen dat er geen geld voor is, oplossen. Let wel, het is 414.000 euro per jaar.
Voorzitter, dit zijn zomaar twee voorbeelden waar de SP-fractie voor zou kiezen in plaats van het verbeteren van de zichtlijnen voor raadsleden of een nieuwe raadzaal op de derde verdieping. Daarnaast vinden wij een eventuele verhuizing van de raadzaal naar een nog te bouwen derde verdieping onwenselijk en risicovol. Uit het stadspanel komt naar voren dat 91% vindt dat aanpassingen aan de buitenkant alleen toegestaan zijn als ze passen bij het monumentale karakter van het stadhuis. Veel respondenten maken zich zorgen over de aanpassingen aan de buitenkant van het gebouw. Zij willen het liefst het gebouw zoveel mogelijk in de huidige staat behouden. Een nieuw en verhoogd glazen dak dat boven het stadhuis uitsteekt past volgens de SP-fractie niet in dit beeld.
Daarnaast vinden wij de onnodige ambitie financieel risicovol. De kans op kostenoverschrijding is groot en de SP vindt het onnodig dit risico te nemen.
We willen de VVD-fractie bedanken voor het aanvragen voor het stadspanelonderzoek. De uitkomsten hebben de mening en de argumentatie van de SP-fractie gesterkt. Dank u wel, hiervoor. Wij hopen dat de PvdA er nog steeds dezelfde mening op nahoudt als exact een jaar geleden. Investeren in Stadjers en niet in het stadhuis werd door de sociaaldemocraten breed uitgemeten op sociale media en in de publiciteit.
Voorzitter, laat het helder zijn: wij weten voor wie wij hier zitten.

De PLV VOORZITTER: U hebt een vraag van de heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Voorzitter, ik hoor de SP helemaal niets te zeggen over het proces waar we in zijn geweest met zijn allen. We hebben met z'n allen geprobeerd over de politieke grenzen heen te kijken wat verstandig is. We hebben criteria vastgesteld. De duurste varianten zijn afgevallen. Dus het frame dat u neerzet, alsof wij nu heel enthousiast de duurste variant neerzetten, is een beetje goedkoop want u weet zelf ook dat dit niet het geval is bij variant B. Er is ook een variant C en zo kunnen wij nog doorgaan. Het beeld klopt niet. Waarom blijft u suggereren dat wij enorm aan geldversmieterij, had u al genoemd, doen? Dat is gewoon niet waar.

De heer DIJK (SP): Nou, dat geldversmieterij is geen goed citaat van u uit de beantwoording van de mensen van het stadspanel. Maar er is een goedkopere variant. Dat is het minimaal noodzakelijke doen, 7 à 8 miljoen euro, het staat ook weer in deze plannen. Die variant wordt niet voorgedragen als optie. Daarvoor zal ik zo meteen een amendement indienen, dan kunt u daar zo meteen voorstemmen, dan hebt u een goedkopere variant en dan kunt u daadwerkelijk gaan investeren in Stadjers in plaats van in het stadhuis.

De PLV VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, ik zou de SP willen vragen waarom de SP dit nodig heeft. Kijk, als de SP kiest voor een heel sobere variant, is dat haar goed recht. Maar het diskwalificeren van partijen die zeggen: "we hebben een aantal criteria, we moeten hier toch met zijn allen op een bepaald niveau kunnen functioneren", alsof we niet meer voor de Stadjer opkomen of dat we dan een heleboel verkeersknelpunten kunnen oplossen, is een verkeerde gang van zaken. Waarom hebt u dat nodig?

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik heb het niet nodig. Sterker nog, ik heb het totaal niet nodig dat dit stadhuis verbouwd wordt. Als daar zes stoelen worden bijgezet, schuif ik graag een beetje op. Dan vind ik het ook prima. Ik heb het ook niet nodig dat we de publieke tribune enorm gaan uitbreiden. Ik heb dat eerder ook al aangegeven. Als dat het probleem is, laten we dan vragen aan ambtenaren in de zaal hiernaast te gaan zitten met schermen. Bijvoorbeeld uw fractiekamer, die daar zit, laten we die ter beschikking stellen, dan kunnen ze daar gaan zitten.

De PLV VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer DIJK (SP): Het is voor mij niet nodig maar ik vind dat als wij kunnen, wij het minimaal noodzakelijke moeten doen en investeren in de stad in plaats van het stadhuis.

De heer RUDDIJS (PvdA): Mijnheer de voorzitter, misschien kan de SP antwoord geven? Waarom hebt u niet eerder gezegd tegen de stuurgroep: houd maar op met die flauwekul?

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dat heb ik ook gedaan. Ik heb in de commissiebehandeling gezegd: "Wij gaan voor de minimale variant, 7 à 8 miljoen euro. Wij hebben geen last van zichtlijnen. Ik kan de heer Blom, ook al zit hij daar achterin, als hij mij interrumpeert op het scherm prima zien. Ik kan prima met hem een debat voeren, daarvoor is het echt niet nodig dat we op een andere positie gaan zitten, op een andere manier. Totaal niet nodig. Al die andere functies, ik heb Starbucksen voorbij horen komen in het verleden, gelukkig zijn die er allemaal uit maar ik zie nog veel meer poespas waarvan ik denk dat die totaal niet nodig is. Fractiekamers verbouwen, noem maar op. Ik vind het allemaal niet heel erg nodig en als we dat niet hoeven doen, dan moeten we dat geld vooral gaan steken in de stad.
Want, voorzitter, wij weten voor wie wij hier zitten. Wij hebben gezien dat veel bezuinigingen onder het mom van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid terecht zijn gekomen op de schouders van vele Stadjers. Daarom vinden wij dat we ons als volksvertegenwoordigers bescheiden moeten opstellen. Daarom kiest de SP-fractie ervoor om te investeren in Stadjers en kiest de SP voor een sobere aanpak van het stadhuis, waarbij we alleen het minimaal noodzakelijke doen. Daarvoor dienen wij met het CDA een amendement in. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, de heer Dijk vindt het geld heel erg belangrijk en die mening deel ik met hem. Maar wilt u dan uw blik ook wat verder openen en kijken of we misschien de invulling van de politiek ergens anders kunnen neerzetten, een plek die toegankelijker is en dus, waar u zelf ook heel erg voor pleit, ons uiteindelijk tot veel minder kosten brengt? Wat vindt u daarvan?

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Nou, dat laatste is sowieso niet waar. Als wij ergens anders gaan vergaderen, staat die ruimte stil en moeten we ergens anders ruimte huren. Volgens mij hebben we hier een prima raadzaal. Ik wil best herhalen wat ik net zei: zet er een paar stoelen bij en we kunnen op precies dezelfde manier vergaderen als we nu doen. Ik heb er geen enkel probleem mee dat het college een halve meter hoger zit. Dat verbetert de zichtlijnen. Voorzitter, nee echt, ik zie geen enkele reden waarom we zouden moeten verhuizen. Het staat hier al heel erg lang, een grote reden om het hier te laten. Misschien wordt het dan een beetje herkenbaarder voor mensen, dan weten ze dat. Er staat in het centrum van de stad een prominent gebouw, hartstikke mooi.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, dank u wel. De heer Dijk herhaalt keurig zijn eigen argumenten en dat is super maar u ging niet op mijn punt in van de toegankelijkheid. Namelijk ‘s avonds kun je hier nauwelijks met je OV komen vanwege de binnenstadbussen, waar u ook tegen hebt gestemd. Is het dan geen optie om eens naar een gebouw te kijken dat veel toegankelijker is dan dit stadhuis?

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, als je kijkt naar de minimaal noodzakelijke optie, dan doen we het onderhoud, het verduurzamen, we restaureren, we doen ook iets met het meubilair en we revitaliseren. Dat betekent ook dat we iets doen met de toegankelijkheid. Dat betekent niet dat die mensen op het bordes, als ze in een rolstoel aankomen, heel gemakkelijk omhoog kunnen. Daarover ben ik het absoluut met u eens. Dan kunnen we kijken of we er aan de achterzijde voor kunnen zorgen dat mensen makkelijk naar binnen komen. Volgens mij hebben wij de bodes die mensen daar heel graag bij helpen om op die manier naar binnen te komen en als het gaat om het OV en de binnenstad dan kent u onze mening. Die bussen hier moeten wat ons betreft blijven rijden en misschien kunt u zich daar ook hard voor blijven maken.

Amendement 1: Minimaal noodzakelijke variant voor revitalisering stadhuis (SP, CDA)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 27 september 2017, besprekende de revitalisering van het stadhuis,

constaterende dat:
- het aantal zetels uitgebreid dient te worden van 39 naar 45 zetels;
- hiervoor aanpassingen in de opstelling van de raadszaal noodzakelijk zijn;
- onderhoud en verduurzaming van het stadhuis respectievelijk noodzakelijk en wenselijk zijn;

overwegende dat:
- de betrokkenheid van en het vertrouwen in de politiek niet afhankelijk zijn van de indeling van de raadszaal en het stadhuis;
- de huidige indeling van de raadzaal geen enkele belemmering vormt voor het voeren van een politiek debat;
- de variant ‘minimaal noodzakelijk’ ook het noodzakelijke onderhoud en de gewenste verduurzaming weet te realiseren;

besluit het dictum I t/m IV te schrappen en te vervangen door:

- te kiezen voor de variant ‘minimaal noodzakelijk’ en deze variant en de voorbereidingskosten hiervoor verder uit te werken;

en gaat over tot de orde van de dag.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Dijk. Wie mag ik vervolgens het woord geven? De heer Blom, VVD.

De heer BLOM (VVD): Ja dank u wel, voorzitter. Het stadhuis is een icoon van de stad op een van de mooiste plekken in de stad en het gebouw verdient het dat we er goed voor zorgen. Dat gaat dus over onderhoud en ook over het bij de tijd houden van installaties en het klimaat. Dan hebben we het over de mensen die dagelijks in het gebouw werken. Zij verdienen een goed klimaat en een werkomgeving die aan de eisen voldoet en daarvoor moet er ingegrepen worden want de installaties zijn verouderd en aan vervanging toe. Ook de staat van het gebouw en zijn vertrekken vereist verbetering en daarnaast hebben we nieuwe eisen voor de raadzaal. In verband met uitbreiding van de raad moet er meer ruimte komen en aan de fractiekamers op zolder schort ook wel het een en ander. Een ander punt is dat de duurzaamheid van het gebouw te wensen overlaat, zoals het enkele glas dat er nu nog veelal in zit. Dat is niet meer van deze tijd en zeker niet als je een klimaatneutrale stad wilt worden. Kortom, dat er wat aan het stadhuis moet gebeuren is evident.
In de eerdere bespreking hebben we met steun van anderen aangedrongen op het inschakelen van het stadspanel en overleg met de welstand en monumentenzorg. In het nieuwe voorstel is dit uitgewerkt en toegevoegd, waarvoor dank. We hebben benadrukt dat draagvlak onder de bevolking belangrijk is en dit zijn de eerste stappen daarin, wat ons betreft.

De PLV VOORZITTER: U hebt een vraag van de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Is de fractie van de VVD het met de SP-fractie eens dat aan alle voorwaarden, alle zaken die gedaan moeten worden aan het stadhuis, met de minimale variant wordt voldaan? Zo niet, welke dan niet?

De PLV VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dat wat u voorstelt voldoet niet aan het programma van eisen zoals dat door de stuurgroep is opgesteld en waar wij mee in hebben gestemd. En als u daar voorbeelden van wilt: u hebt het aldoor over het bijplaatsen van stoeltjes, ja, ik denk dat dit een soort IKEA-variant is die nog veel goedkoper is dan die 8 miljoen euro. Maar dat voldoet ook niet, volgens ons.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dat is een beetje een flauw antwoord want dat is gewoon buiten de waarheid. De waarheid is namelijk gewoon dat die 7 à 8 miljoen euro, die minimale variant, ook in meubilair voorziet. Dus ik wil gewoon een eerlijk en fatsoenlijk antwoord van de VVD-fractie: bent u het met mij eens dat de minimaal noodzakelijke variant voldoet aan alle dingen die u net opnoemde? Zo niet, kunt u er een opnoemen die daar niet aan voldoet?

De PLV VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Meer ruimte in een raadzaal.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Waar hebt u meer ruimte in de raadzaal voor nodig?

De PLV VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Ja, ik hoef toch niet uit te leggen dat er zetels bij moeten en …

De heer DIJK (SP): Voorzitter, daar voldoet die minimale variant aan!

De heer BLOM (VVD): Het gaat alleen over het minimale onderhoud en het achterstallige onderhoud.

De heer DIJK (SP): Nee, dat is gewoon niet waar, voorzitter.

De heer BLOM (VVD): Er is gewoon in deze zaal te weinig ruimte.

De PLV VOORZITTER: We gaan naar de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja dank u, voorzitter. De heer Blom van de VVD zegt: “Er zit te weinig ruimte in deze zaal”. In variant A wordt ook de raadzaal aangepast en daar staat inderdaad bij: “Het wordt een beetje passen en meten in de raadzaal”. Maar variant A is een variant van 14,1 miljoen euro. Mijn vraag aan de VVD is: denkt u dat die zou kunnen voldoen? En dan een vervolgvraag: als die variant kan voldoen, kan hij ook voldoen in de minimaal noodzakelijke variant? Want daar wordt de raadzaal namelijk op exact dezelfde manier aangepakt.

De PLV VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Ik was nog helemaal niet toegekomen aan de varianten dus misschien moet u daar even op wachten.
Het college vraagt om een keuze te maken tussen optie A met de raadzaal op de huidige plaats en optie B met de raadzaal op de derde verdieping. De eerdere optie 0 is niet meer aan de orde en daar kunnen we mee instemmen. Die voldoet immers niet aan het programma van eisen want daarbij doen we alleen het strikt noodzakelijke en dat is te weinig om het gebouw optimaal te kunnen benutten en plaats te bieden aan de omvang van de nieuwe raad. Wat dan rest zijn de opties A en B.
De VVD is van mening dat we voor de optie met de meeste kwaliteit moeten kiezen, waarbij we weer jaren vooruit kunnen en het gebouw multifunctioneel gebruikt kan worden. Bovendien vinden we het belangrijk dat het stadhuis toegankelijk is voor allen en dat Stadjers de gelegenheid hebben om raadsvergaderingen live te volgen. Dan heb je voor een stad met de grootte van Groningen een tribune nodig met voldoende capaciteit. Bij optie A spreken we van een suboptimale oplossing. De raad past volgens de architect met een schoenlepel in de zaal en dat geeft wel aan dat er geen rek meer in zit als we optie A zouden volgen.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Heeft de heer Blom gelezen in het stadspanel dat mensen het inderdaad belangrijk vinden om die gemeenteraad te kunnen volgen maar dat 81% daar in de opmerkingen bij heeft gezet dat de raadsvergaderingen ook prima elektronisch te volgen zijn? Dat ze digitaal te volgen zijn en dat het daarmee voldoet?

De PLV VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): U weet ook wel dat die digitale uitzendingen ook niet altijd zonder haperingen verlopen.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dit zijn de woorden van het stadspanel, waar u om gevraagd had.

De heer BLOM (VVD): Ja dat weet ik.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel. Voorzitter, de heer Blom geeft aan dat we gevraagd hebben om meer onderzoek; het stadspanel moet er goed bij betrokken worden en de

monumentale status en de waarde daarvan. Maar ik ga er toch nog maar eens op hameren: er is geen advies van de welstandscommissie.

De PLV VOORZITTER: Dat was uw woordvoering. Hebt u nu een vraag voor de heer Blom?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, daar heb ik een vraag over. Hoe kunt u dan nu voor optie B gaan, als u dat zo belangrijk vindt?

De PLV VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Ja, u hebt het gewoon niet goed gelezen, mevrouw Woldhuis. Er staat duidelijk in de stukken waarom er geen definitief advies aangevraagd kan worden voor deze plannen. We hebben verzocht aan het college om in gesprek te gaan met de welstands- en met de monumentencommissie en om daar ook contact mee te houden en in het stuk staat hoe dat opgezet is en dat dit contact er ook blijft.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, mag ik daar nog even op reageren?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis. Nee, u mag niet reageren. U mag een vraag stellen, een vervolgvraag, een verduidelijkende vraag maar u mag niet reageren op het standpunt van de heer Blom.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Ik wil daar een vervolgvraag op stellen. Inderdaad, in het stuk staat ... Ik ben helemaal mijn vraag kwijt, laat maar zitten.

De PLV VOORZITTER: De heer Blom, vervolgt u uw betoog.

De heer BLOM (VVD): Ja, dank u wel. Twijfelen kan ook maar niet in mijn tijd.
De nieuwe raadzaal is bovendien ook geschikt voor andere gelegenheden, aangezien al het meubilair eruit kan en de vloer dus vrij gemaakt kan worden. De huidige raadzaal staat nu meestal leeg, wat doodzonde is. Dat zijn we allemaal wel eens. In optie B kan de raadzaal dus veel meer benut worden. Daarnaast biedt optie B ruimte als er later andere eisen aan de raadzaal gesteld mochten worden en daarmee is de zaal flexibel en toekomstbestendig.
De VVD kiest dus voor de kwalitatief beste en meest toekomstbestendige oplossing, waarbij de kernkwaliteiten van het stadhuis behouden blijven, waar medewerkers in een prettig klimaat kunnen werken, waar de raad zoals het hoort kan vergaderen en waarbij het stadhuis de uitstraling en de grandeur terug krijgt waar het recht op heeft. Voorzitter, dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Blom. Wie dan? De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Twee weken geleden, voorafgaand aan de commissievergadering, woensdag de 13de was het volgens mij, vielen de stukken uit de gevel van dit stadhuis. En voorzitter, nu ben ik niet bijgelovig hoor maar toch had ik wel het idee dat dit huis ons iets wilde zeggen, deze maand. Een soort roep om hulp. Voorzitter, die roep komt niet onverwacht want zonder gekheid, je hoeft geen bouwkundig ingenieur te zijn om te zien dat onderhoud hier noodzakelijk is. De medewerkers hier ervaren dagelijks wat het is en hoe slecht het gesteld is met het binnenklimaat. Het energielabel en de bijbehorende energierekening zijn een duurzame stad onwaardig. Tel daarbij op de zes extra raadszetels die er in de volgende raadsperiode nodig zijn en de noodzaak tot verbouwing is wat ons betreft dan ook aangetoond. En voorzitter, dat is geen simpele opgave. Een beeldbepalend gebouw met grote historie in onze gemeente en wat ons betreft ook geen heel onbelangrijke functie, laat ik het zo maar zeggen. Dat is een hele opgave.
Voor ons is een aantal uitgangspunten van belang geweest. Laten we even beginnen met een verantwoordelijkheid die wij hebben als gemeenteraad om de gemeente ook in staat te stellen om goed voor het gemeentelijk vastgoed te zorgen. Te vaak hebben wij gemerkt dat een keuze voor de goedkopere variant, beknibbelen op de kosten, heeft geleid tot duurkoop, tot extra knelpunten in begrotingen.

Voorzitter, wij vinden ook dat de gemeente een bijzondere verantwoordelijkheid heeft als het gaat om monumenten en een monument in eigen beheer des te meer als voorbeeldfunctie. Maar dit gebouw met deze historie, mag niet verloren gaan.
Voorzitter, daarnaast willen wij het huidige maar ook het toekomstige stadsbestuur, zoals we hier allemaal bij elkaar zitten maar ook de gemeentelijke organisatie in staat stellen om op andere manieren, als we dat wensen, met de stad samen te werken aan deze stad. Daar hoort bij dat je een locatie hebt in het centrum, als het kan, die open en toegankelijk is maar die ook flexibel is, die flexibel kan worden gebruikt om op een goede manier met elkaar samen te werken.
En voorzitter, wij zien een raadsvoorstel waarbij er oog is voor de kosten op de langere termijn, waar een optie in staat die beter scoort op het gebied van duurzaamheid. We zien aandacht voor het historische karakter en mede op basis van aanvullende informatie zien we die aandacht nog een keer terugkomen. Maar we zien ook in optie B de beste optie als het gaat om openheid en flexibiliteit naar de toekomst toe. Op die manier kun je duurzaam gebruik blijven maken van de historie van dit prachtig pand. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Luhoff. Dan gaan we naar de heer Bolle, CDA.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel, voorzitter en van harte. Voorzitter, het is helder dat er iets zal moeten gebeuren met het stadhuis. Onderhoud, verduurzaming en uitbreiding van het aantal zetels in de raadzaal, een aantal noodzakelijke dingen die echt aangepakt moeten worden. En als je dan de plaatjes uit het voorstel ziet zou je er hebberig van worden. Prachtig verbouwde zalen met schitterend meubilair. Maar de mooie plaatjes zijn wat het CDA betreft niet leidend voor onze keuze. De vraag is: wat is nodig en waarom is het dan nodig? Wat is er echt noodzakelijk in de revitalisering van het stadhuis? De stuurgroep heeft dat op verzoek van de raad verder toegelicht en uitgewerkt in het noodzakelijke scenario. Daarin is te zien dat in het noodzakelijke scenario het onderhoud gelijk is aan dat in optie A en B. Duurzaamheidsaspecten zijn ook zoals in optie A en B, voor restauratie geldt dat de buitengevel, entree en gangen worden gerestaureerd. Alleen de derde verdieping, waar de fracties hun kantoor hebben, wordt niet aangepast en de raadzaal wordt ook aangepast, conform optie A. Al met al een variant die nog zo’n 7,5 miljoen euro kost en jaarlijks is dat 175.000 euro. Daar wordt ook van uitgegaan in de begroting.
De vraag ligt nu voor te kiezen voor optie A of optie B, respectievelijk 14,1 miljoen euro en 15,5 miljoen euro. Opties die jaarlijks nog zo’n 400.000 euro meer kosten dan de noodzakelijke variant en de dekking daarvoor is er nog niet. De vraag is dan ook: is het noodzakelijk? Want het lijkt erop dat met wat er nu voorligt, wij de duurste vierkante meters kantoorruimte van Groningen aan het maken zijn en dat is wat ons betreft niet noodzakelijk en ook niet wenselijk. Als het lukt om dekking te vinden in die 400.000 euro jaarlijks, dan zijn er tal van zaken die belangrijker zijn voor de stad dan het stadhuis, wat het CDA betreft. Het CDA zou met dat geld investeren in wijken, in onderhoud, investeren in sport, in veiligheid en handhaving. Voorzitter, dat geld dat er nu dus nog helemaal niet is, heb ik in een zin al bijna twee keer uitgegeven maar dan wel aan zaken waar de Stadjers echt wat aan hebben. Als we op zoek gaan naar geld, dan is het wat ons betreft daarvoor en niet voor een super-de-luxe stadhuis. Wij kiezen daarom voor de variant waarin wij het noodzakelijke aanpakken en waarin we alsnog een heleboel goede dingen doen en ook een toekomstbestendig stadhuis hebben.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Bolle. Dan gaan we naar de heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Dit stadhuis is een bijzonder monument voor alle Groningers en ver daarbuiten en er is veel achterstallig aan de onderhoudssituatie in dit pand en ook aan de gebruiksmogelijkheden van het stadhuis. Daarom is het belangrijk om het klaar te maken voor de toekomst en niet op een houtje-touwtje-manier maar zoals we wel vaker hebben meegemaakt, recentelijk bijvoorbeeld ook bij de Oosterpoort, dat meer met ducttape aan elkaar hangt dan dat het een perfect gebouw is. Bruikbaarheid op de langere termijn voor het openbaar bestuur dat in nauw contact kan treden met de samenleving in de hele stad maar ook in het stadhuis.

De PLV VOORZITTER: U hebt een vraag van de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, welke variant vindt GroenLinks de houtje-touwtje-variant?

De PLV VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): De strekking van wat ik daar zei is juist dat als we het nu goed en grondig aanpakken, we dan ook over langere tijd de functionaliteit van dit gebouw goed houden en ook aangepast aan nieuwe en andere eisen. Dus de optie waaraan de heer Bolle denk ik refereert, van de 7 à 8 miljoen euro, is de optie waarbij we over tien jaar of een aantal meer jaren er weer achter gaan komen dat het pand zich niet meer helemaal leent en niet helemaal klaar is voor verder gebruik, waarbij we dan alsnog die kosten moeten maken.

De PLV VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Maar waar baseert de heer Leemhuis van GroenLinks dat dan op? In die optie is heel veel hetzelfde als in optie A of in optie B. Het enige verschil is dat we de bovenverdieping niet aanpakken. Nu lijkt het alsof die meest noodzakelijke variant een soort van ‘goedkoop is duurkoop’ is maar er wordt alsnog 7,5 miljoen euro in het stadhuis geïnvesteerd.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dat klopt. Dat is een groot bedrag en het is ook belangrijk dat dit gebeurt want het stadhuis moet goed onderhouden worden. Waar het om gaat is dat het niet alleen een gebouw is waar niks in gebeurt. In optie B, en dat is ook door bijvoorbeeld de heer Blom en de heer Luhoff genoemd, zijn meer mogelijkheden om op andere manieren mensen vanuit de stad de gelegenheid te bieden om in dit gebouw met de raad maar ook met elkaar in gesprek te gaan. Dat is voor mijn fractie wel belangrijk. Dat kan in wijken, ik zie al een vinger van de heer Dijk, maar dat kan ook in dit stadhuis heel goed en dat is ook belangrijk.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja voorzitter, dat kan inderdaad in wijken maar het kan nu ook in het stadhuis heel goed. Dus ik vraag me af wat u daar allemaal van plan bent, hier in het stadhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Waar het om gaat, en dat weet de heer Dijk ook, is dat deze ruimte alleen maar in deze opstelling gebruikt kan worden. We kunnen dus geen ander type bijeenkomst, geen grote bijeenkomst met mensen in de stad of daarbuiten organiseren en dat is een van de voordelen van een andere aanpak.

De PLV VOORZITTER: Nog een keer de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, aan de overkant wordt er voor miljoenen een gebouw neergezet. Daar was u een groot pleitbezorger van. Daar kunnen toch ook wel van dat soort activiteiten worden georganiseerd? Kunt u mij uitleggen wat u dan exact hier van plan bent? Ik probeer daarachter te komen wat het scheelt inderdaad, zoals de heer Bolle zegt, gewoon 7 à 8 miljoen euro, dit vage, wat u nu bedenkt.

De PLV VOORZITTER: De vraag is duidelijk. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Waar het om gaat is dat het minimale niveau, waar de heer Dijk ook voor pleit, er niet voor zorgt dat hier nieuwe en extra dingen kunnen gebeuren, waar ook de stad van kan genieten. Als we zien wat bijvoorbeeld uit het stadspanelonderzoek komt, dan is er inderdaad heel veel waardering voor dit gebouw. Ik merk iedere keer als ik hier rondleidingen geef dat mensen zeggen: “Ik zou hier wel vaker willen zijn, jammer dat hier zo weinig voor de stad gebeurt.” Dit lijkt mij een mooie manier om dit gebouw open te stellen.
Een historisch monument met moderne mogelijkheden, verduurzaamd en toegankelijk voor iedereen met meer ruimte en mogelijkheden om de stad te ontvangen en ermee in gesprek te gaan en ermee samen aan de stad te werken.

Dan heb ik tot slot nog een paar punten. Dat is ook al door een aantal fracties genoemd: maak vooral in de toekomst ook gebruik van die mensen die hier dag in dag uit werken, niet dag en nacht. Soms wel. Maak bijvoorbeeld ook gebruik van de ervaringen van de bodes die het functioneren van dit gebouw op hun duim kennen. Ook mijn fractie blijft, net als de heer Ruddijs heeft gezegd en eerder ook de heer Sijbolts, wel scherp op die dakconstructie. Dat is voor mijn fractie ook belangrijk, dat die niet totaal uit de toon gaat vallen bij dit monumentale gebouw. Ook zijn wij nog niet helemaal enthousiast over de specifieke invulling van de raadzaal in optie B. Het is een artist impression maar het mag nog wel wat interessanter worden.
Mijn fractie dankt de projectgroep voor de heldere aanvullende informatie. Mijn fractie heeft al in een eerder stadium gezegd voor optie B te zijn en die informatie bevestigt die keuze. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Leemhuis. Dan gaan we naar de heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja dank u wel, voorzitter. Voor de Stadspartij is altijd een aantal zaken van belang geweest waar het gaat om het revitaliseren van dit huis voor de democratie. De Stadspartij wil een zo open mogelijk en toegankelijk stadhuis, waar alle Stadjers zich welkom voelen en laagdrempelig naar binnen kunnen en willen lopen. Alle Stadjers moeten zich welkom voelen en er willen komen.
De huidige plek van het stadhuis is al sinds de 13de eeuw de plek van de Groninger democratie. Een uniek gebouw met een grote maatschappelijke betekenis en een grote monumentale waarde maar dus ook een historische waarde want in al die paarhonderd jaar zijn hier natuurlijk veel dingen gebeurd. Colleges gevallen, colleges gevormd, coalities gesmeed, zo kan ik best nog wel even doorgaan.
Wat ons betreft heeft altijd voorop gestaan dat het historische en monumentale karakter behouden moet blijven. Een reactie die via de enquête ook is binnengekomen, dat er al genoeg gesloopt is in de stad Groningen, is de Stadspartij uit het hart gegrepen. In juni steunden wij de suggestie van de VVD om een onderzoek via het stadspanel te doen. En als ik het stuk dat nu voorligt lees, dan ziet de stuurgroep de uitkomsten van het onderzoek als een bevestiging van, en dat is nog wel even belangrijk om te noemen, de door de raad geleverde bouwstenen. We zijn als raad natuurlijk al een paar jaar bezig in dit proces en hebben op verschillende bijeenkomsten inderdaad boven de politiek uit onze input geleverd. Wat dat betreft is kritiek op de stuurgroep eigenlijk ook niet terecht, voor zover die er is want we hebben als raad zelf bouwsteentjes aangeleverd en die zijn in een soort legobakken beland en in elkaar gezet. En daar is dan uitgekomen wat er nu voorligt.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik wil eigenlijk wel bezwaar maken tegen, ik heb het een paar keer gehoord vandaag, ‘boven de politiek uit’. Wat voor flauwekul is dat? Wij zijn hier politiek aan het bedrijven. Ja, we hebben voorbereidende bijeenkomsten gehad. Die waren niet ‘boven de politiek uit’. Wij zijn hier om keuzes te maken, dus ik zou heel graag willen dat degenen die zeggen dat dit boven de politiek uit zou stijgen, dat niet meer gebruiken want dit is gewoon keiharde politiek en keuzes maken over geld en publieke middelen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dan zou het misschien een wens van mijn fractie zijn dat de discussies over dit soort zaken wat meer op de inhoud worden gevoerd en wat minder op de politiek maar ik snap uw afweging als SP, om uw achterban ook een beetje te willen aanspreken.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dan de inhoud: vindt u het verantwoord om 7 à 8 miljoen euro te gaan besteden om een raadzaal naar een derde verdieping te verplaatsen?

De PLV VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Daar kom ik straks op, voorzitter.

De PLV VOORZITTER: Dat dacht ik al.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Variant B, en eigenlijk heb ik dat in verschillende bijeenkomsten ook al wel eerder gezegd, heeft in onze ogen nog steeds de voorkeur. Deze optie voldoet volledig aan het programma van eisen, de eisen die de raad kenbaar heeft gemaakt aan de stuurgroep tijdens de werksessie. Wij zien ook veel voordelen in het verplaatsen van de raadzaal en een groot voordeel is dat wij de fractiekamers dan op de begane grond kunnen situeren. Dat maakt wat ons betreft een bezoekje aan de politiek makkelijker en laagdrempeliger. Het houdt wat ons betreft ook in dat er ruimte ontstaat voor fracties om buiten de openingstijden van het stadhuis Stadjers te kunnen ontvangen in het huis van de democratie.

De PLV VOORZITTER: Nu hebt u een vraag van de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, ik ben wel benieuwd hoe vaak de Stadspartij van mensen te horen heeft gekregen dat ze maar niet naar de Stadspartij gingen want “dan moesten ze helemaal naar de derde verdieping”.

De PLV VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, daar hebben wij geen last van gehad. Maar dat is natuurlijk een gekkigheidje van de heer Bolle. Wij zijn als fractie nog niet zo lang bezig om ons ook in de wijken te laten zien en daar te vergaderen en dat bevalt overigens ook prima. Maar goed, we zijn een lokale partij. We krijgen geen geld uit Den Haag dus we moeten ook zaaltjes huren en wij vinden het wel belangrijk om zoveel mogelijk Stadjers de kans te geven om met ons in gesprek te gaan en wat ons betreft kan dat hier, zeker als op de benedenverdieping fractiekamers worden gesitueerd. We kunnen wij zelf bepalen wanneer mensen ons komen bezoeken en mensen kunnen ook zelf bepalen wanneer ze ons willen bezoeken.

De PLV VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Net als de Stadspartij zijn wij ook een lokale partij en krijgen wij ook geen geld uit Den Haag.

De PLV VOORZITTER: Nee, u moet waarschijnlijk ook afdragen.

De heer BOLLE (CDA): Nou, …

De PLV VOORZITTER: Mijnheer Sijbolts, gaat u verder.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, volgens mij heeft het CDA op een andere manier best wel voordeel bij het zijn van een landelijke partij. Voordelen die wij niet hebben maar wij hebben dan weer andere voordelen. Maar dat is een andere discussie.
Dus het ontvangen van Stadjers buiten de openingstijden die nu gelden voor dit stadhuis. De heer Leemhuis citeerde mij eigenlijk een beetje over die lichtkoepel. In juni was dat volgens mij. Wij hadden daar wel wat moeite mee en nou heb ik wel begrepen van de architect dat daar nog wel een beetje mee te schuiven valt in de hoogtes. Het is ons een lief ding waard dat die niet over het stadhuis gaat uittorenen want er torent al genoeg in het aanzicht van deze stad boven de stad uit. Dus die lichtkoepel mag wat ons betreft …

De PLV VOORZITTER: Een vraag van de heer Dijk.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): … er niet boven uittorenen. Dan kom ik nog even op de vraag van …

De PLV VOORZITTER: U hebt een vraag van de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja voorzitter, ik ben even aan het luisteren naar argumenten, zo hier en daar over waarom we dan per se variant B zouden moeten kiezen. Bij de Stadspartij komt dat niet verder dan dat u de fractiekamers op de begane grond zou kunnen situeren, voor 7 à 8 miljoen euro.

De PLV VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, dat vind ik een beperkte conclusie. Dan zou ik alle argumenten die ik al eerder heb genoemd opnieuw moeten noemen.

De heer DIJK (SP): Nou, doe eens.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik kan wel een paar dingen noemen. Dat is de verduurzaming van dit gebouw.

De heer DIJK (SP): Dat zit ook in de eerste optie, voorzitter, in de minimale variant.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik was nog bezig, mijnheer Dijk. Wij vinden ook dat de publieke tribune te beperkt is. Verplaatsing naar de bovenverdieping heeft gewoon veel voordelen. En waar we ook wel een beetje bang voor zijn, en daar is de SP dan altijd wel heel erg fel op en terecht, is MartiniPlaza en Oosterpoort. Dat zijn gemeentelijke gebouwen waarin geïnvesteerd is maar eigenlijk op is beknibbeld toentertijd en dat is bij dit stadhuis ook gebeurd. En ja, dat leidt dus ook tot de discussie die wij hier nu voeren. Goedkoop is niet altijd duurkoop. Anders hadden we het probleem misschien minder groot gehad dan het nu is en bovendien komen er raadzetels bij.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja voorzitter, er wordt voortdurend een ontzettende tegenstelling neergezet die gewoon niet klopt. De minimale variant voorziet gewoon in onderhoud, in duurzaamheid, restauratie, meubilair, revitalisatie en een uitbreiding van de raadzaal. Niets meer en niets minder. Het enige is dat optie B waar u zo voor bent, 7 à 8 miljoen euro meer kost en ik hoor geen enkel argument, behalve die fractiekamers nu, waarom wij het zo zouden moeten doen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, mag ik even een punt van orde maken? Sorry hoor.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): U gaf net aan mij aan: een vervolgvraag stellen. Ik hoor de heer Dijk geen enkele vraag stellen. Wilt u dat dan ook bij hem even doen?

De PLV VOORZITTER: Ja, dat hanteer ik bij de heer Dijk net zo.

De heer DIJK (SP): Zou de heer Sijbolts extra argument kunnen geven, buiten die fractiekamers, waarom variant B beter is?

De PLV VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dat zou ik sneller kunnen wanneer u mij niet steeds onderbreekt. Er komen natuurlijk een heleboel zetels bij en de ruimte is beperkt en zoals u weet, is de Stadspartij nooit voorstander geweest van het dictatoriale podium waar het college op zit. Dat vinden wij ook een voordeel. Wij zitten in een dualistisch stelsel tegenwoordig en ja, het college zou een wat bescheidener plek mogen krijgen in dit huis.

De heer DIJK (SP): Voorzitter?

De PLV VOORZITTER: Nee, laat de heer Sijbolts even zijn betoog afmaken want dit werkt zo niet.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Goed. En ik heb ook al eerder gezegd: het is gewoon een bedompte ruimte waar je niet graag heel lang zit.
Dan kom ik tot slot nog bij de gesprekken die met de Rijksdienst zijn gevoerd en het Platform voor Cultureel Erfgoed en de welstandscommissie. Dat was ook een zorgpunt voor de Stadspartij, zeker in combinatie met die lichtkoepel want wat als wij wel de ambitie hebben om de historische waarde en de monumentale waarde van dit pand zo optimaal mogelijk te benutten en zelfs te verbeteren? En wat als zij dan een advies gaan geven dat eigenlijk indruist tegen variant B? Dan zal variant B waarschijnlijk afvallen. Er is ook een en ander gezegd over de rol die deze commissies nu hebben gespeeld en in de ogen van sommige fracties al hadden moeten spelen maar volgens mij zijn wij nu bezig om een plan te maken. Ik heb ook wel eens een leuk idee en dat is dan nog niet helemaal op papier uitgevoerd. Volgens mij gaan deze commissies, zo heb ik het gelezen in de verslagen die zijn bijgevoegd, nog uitgebreid toetsen of die bouwtekening voldoet aan de wensen die de raad hier heeft neergelegd, volgens mij ook in meerderheid. Volgens mij is dat ook iets dat de wethouder, ik moet zeggen de burgemeester, al een aantal keren heeft toegezegd, dat die zorg blijft. Wat ons betreft is die zorg dan weggenomen en mocht het anders blijken, dan zullen wij hier vast opnieuw over komen te spreken. Dus alles overwegende kiest de Stadspartij voor optie B maar dat was u vast al wel duidelijk.

De PLV VOORZITTER: Dan hebt u nog een laatste vraag van de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, ik heb geprobeerd om het te volgen, die argumentatie om dan te kiezen voor optie B. Het meest uitspringende is dan het dictatoriale podium van het college, natuurlijk. De tribune, de bedompte ruimte en het verplaatsen van de fractiekamers. Dus begrijp ik goed dat die vier, vijf dingen voldoende zijn en dat dit de argumentatie is om 7 à 8 miljoen euro extra te gaan investeren in het stadhuis voor de Stadspartij?

De PLV VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja misschien wel. Er zijn natuurlijk een heleboel meer zaken maar die heb ik ook al eerder genoemd en dat ga ik niet opnieuw doen.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Sijbolts. Wie dan? De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ons wordt gevraagd te kiezen tussen twee varianten. Online zag ik een bezorgde burger reageren met: “Hoezo maar twee keuzes? De raad bepaalt toch zelf hoeveel keuzes hij wil hebben?” Nou, dat is ook zo. Er is een hele hoop voorwerk gedaan. Ik snap wel dat er nu twee keuzes overblijven, alhoewel, als ik meerdere woordvoerders hoor, lijken er wel vier keuzes te zijn. Ook het stadspanel heeft meegedacht en dat is heel fijn. De overgrote meerderheid van de respondenten, 97%, geeft aan dat het stadhuis er van buiten goed onderhouden uit moet zien. Daarnaast vindt 93% van de respondenten duurzaamheid erg belangrijk voor de renovatie van het stadhuis. En meer dan 90% is het met de stelling eens dat aanpassingen aan de buitenkant zijn toegestaan maar alleen als het past bij het monumentale karakter van het stadhuis. Nou, dat zijn ook onze zorgen. Ik ben blij dat die groot gedeeld worden.
Wij zijn als Partij voor de Dieren enerzijds niet voor het afbreken van mooie gebouwen. Dat is niet duurzaam. Daarmee vernietig je een stukje eigenheid en geschiedenis van de stad. Niemand wil dat het stadhuis wordt afgebroken. Gelukkig is dat ook geen keuze hier. Met zo’n slecht energielabel zou het misschien wel het duurzaamste zijn om het stadhuis af te breken en daarvoor in de plaats een energieneutraal gebouw neer te zetten. Maar alle opties afwegende en gekeken hebbende naar de functie van het stadhuis, in de toekomst en nu, lijkt optie B voor ons de meest voor de hand liggende optie, waarbij we natuurlijk heel kritisch willen kijken naar verbouwingen die eventueel het aangezicht van het stadhuis kunnen aantasten. Dan hebben we het met name over de glazen koepel. Verder kan ik me

eigenlijk wel aansluiten bij wat al gezegd is door GroenLinks, VVD en de Stadspartij hierover. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De gaan we naar de heer Koopmans, ChristenUnie.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja dank u wel, voorzitter. Veel is al gezegd. In eerste instantie overigens dank aan de stuurgroep voor dit gewijzigde voorstel.
Voor de zomer hebben we in de commissie al beide varianten A en B besproken. Daar heeft mijn fractie al aangegeven dat wat ons betreft de keuze duidelijk was. We moeten ook niet vergeten, zoals ook al is aangegeven, dat de verbouwing niet alleen te doen is om de uitbreiding van de raad en de groei van de raad maar dat het slechts onderdeel is van de hele opgave en dat duurzaamheid en onderhoud van het gebouw eigenlijk op hun laatste poten lopen en dat die daardoor ook onderdeel zijn van de opgave. Wij zien derhalve het nut en de noodzaak in van de verbouwplannen. Zoals al voor de zomer in de commissie aangegeven, vindt mijn fractie dan ook dat je, als je het doet, moet kiezen voor de meest praktische en meest efficiënte oplossing. Gezien het beperkte kostenverschil tussen optie A en optie B hebben wij al aangegeven voor optie B te kiezen. Zoals gezegd niet alleen een ruimer pakket maar ook meer mogelijkheden voor de toekomst. Met name die toekomstbestendigheid en de flexibiliteit vinden wij ook een groot voordeel van dit pakket.
Tot slot goed dat het stadspanel ook benaderd is. We zien de uitkomsten hiervan ook als bevestiging van het voorstel en zoals al aangegeven en zoals wellicht duidelijk is, kiezen wij voor optie B.

De PLV VOORZITTER: U hebt nog een vraag van de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, er is wel een klein beetje door de ChristenUnie over uitgeweid maar ik was benieuwd wat nou precies de afweging is om van de minimale variant te springen naar optie B.

De PLV VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ik zie in ieder geval als groot verschil tussen A en B de toekomstbestendigheid. Dus dat verschil tussen, laten we het maar even de nuloptie noemen en optie B is nog groter. Daarnaast zijn ook de duurzaamheid en de onderhoudbaarheid in elk geval in optie B groter dan in de nulvariant, in mijn ogen.

De PLV VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): In die noodzakelijke variant is de duurzaamheid op hetzelfde niveau als in al die andere varianten, evenals onderhoud en restauratie. Dus die vlieger gaat in ieder geval niet op. Maar wat is dan toekomstbestendigheid van het stadhuis? Wat verstaat de ChristenUnie daaronder?

De PLV VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Op dit moment kiezen we voor de verbouw van het stadhuis voor een langere periode. Met toekomstbestendigheid wil de ChristenUnie aangeven dat we niet over tien jaar opnieuw een keuze moeten maken en opnieuw moeten gaan verbouwen en dat we dus op die manier niet de rekening doorschuiven naar de toekomst.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Koopmans. Dan gaan we naar de heer Lammers, Student en Stad.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Mijnheer de voorzitter, ik had ook nog een vraag.

De PLV VOORZITTER: Sorry. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): U hebt zich twee jaar geleden ongeveer heel hard gemaakt voor de Finse school, om die te behouden. Nou is het in het verleden zo geweest dat de gemeenteraad

een beslissing heeft genomen over de Finse school en die werd daarop teruggefloten vanwege het gebrek aan onderbouwing. Waarom bent u dan nu op dit punt ook niet wat kritischer, wat dit stuk betreft?

De PLV VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Zoals ik het in het stuk heb gelezen, wordt de monumentale waarde van het gebouw zonder meer meegenomen in de komende plannen. En ik heb er alle vertrouwen in dat dit ook zal plaatsvinden.

De PLV VOORZITTER: We gaan naar de heer Lammers. Student en Stad.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja dank u, voorzitter. In de commissie van juni hebben wij al aangegeven dat het voor Student en Stad belangrijk is dat het stadhuis weer up-to-date wordt en dat iedereen die gebruikmaakt van dit gebouw dit op een adequate manier kan doen maar dat het stadhuis ook op een flexibele manier gebruikt moet kunnen worden. En boven alles misschien wel dat het stadhuis op een duurzame manier verbouwd wordt, zodat we over tien of vijftien jaar niet opnieuw hoeven te verbouwen. Twintig jaar geleden is er een suboptimale verbouwing gedaan en wij zien liever niet dat dit weer gebeurt. Wat ons betreft voldoet optie B het meest aan deze voorkeuren en past die het beste bij de ambities van onze gemeente. De meerkosten tegenover optie A zijn relatief gering in verhouding tot de veel grotere mogelijkheden en toekomstbestendigheid en flexibiliteit. Dank u, voorzitter.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Lammers. Dan gaan we naar de voorzitter van de stuurgroep want we hebben alle fracties gehad. Burgemeester Den Oudsten.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wij hebben volgens mij een buitengewoon zorgvuldig proces doorlopen om uiteindelijk te komen tot een discussie die hier nu terecht in de raad gevoerd wordt. U hebt een stuurgroep ingesteld, we hebben eerder in deze raad gesproken over welke uitgangspunten we zouden kunnen hanteren, er zijn vergaderingen belegd, aparte zittingen. Er zijn deskundigen aan de slag geweest om ontwerpvarianten te maken om de mogelijkheden van het gebouw nog eens goed uit te werken en onder uw aandacht te brengen en dat heeft uiteindelijk geleid tot een opvatting van de stuurgroep die hier is neergelegd. Die opvatting is niet zo dat er één keuze is voorgelegd. Er zijn twee keuzes voorgelegd en er is ook financieel, op uw verzoek naar aanleiding van de commissievergadering voor de zomer, nog eens goed neergelegd wat het nu zou betekenen om die minimale variant, waar we met een aantal fracties uitgebreid over gesproken hebben wat die zou kosten, uit te voeren en wat dan de inhoud zou zijn van die minimale variant.
Het is niet het college dat dit voorlegt, het is de stuurgroep die u een stuk voorlegt waarop u naar de volle overtuiging van de stuurgroep goed een weloverwogen besluit kunt nemen. Het feit dat u nu de discussie met elkaar voert is denk ik ook precies de goede uitkomst. We moeten straks kijken waar dat uitkomt.
Er zijn wel een paar opmerkingen gemaakt waarvan het goed is om die vanuit de stuurgroep nog even toe te lichten. De eerste is de zorg voor de monumentale status. Mevrouw Woldhuis gaat daar nogal nadrukkelijk op in en ik zou eigenlijk willen zeggen: dat is helemaal geen tegenstelling want die zorg zouden wij allemaal moeten hebben en ik denk ook dat wij die hebben. Wat het mooie is van dit gebouw, is dat het een monument is dat al een aantal honderden jaren, vanaf 1810 of 1812 hier staat. Een plek waar het gemeentebestuur eigenlijk al honderden jaren gefunctioneerd heeft. Een plek ook waar de Stadjers echt trots op zijn en we zouden wel gek zijn om de monumentale status van dit gebouw aan te tasten. Dat zal nooit gebeuren en zelfs al zouden wij het willen, dan zal ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed dat nooit toestaan. Dus die zorg is denk ik terecht maar de wijze waarop wij daarmee omgaan maakt dat ik die zorg uiteindelijk niet deel, als er voor een bepaalde ontwerpvariant gekozen gaat worden.
Het lijkt mij eerlijk gezegd dat iedereen het erover eens is dat er erg fors moet worden ingegrepen en iedereen is het er ook over eens dat het gebouw in zijn karakter niet mag worden aangetast. Tegelijkertijd zien we in heel veel gebouwen die de monumentale status hebben die geschikt worden gemaakt voor modern gebruik in de toekomst, dat er ook heel mooie toepassingen zijn met de huidige mogelijkheden

die architectuur en materiaalgebruik bieden om in combinatie met het handhaven van het monumentale karakter van het gebouw de gebruikswaarde van zo’n gebouw weer optimaal te maken.

De PLV VOORZITTER: U hebt een vraag van mevrouw Woldhuis.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Dat was ook de opvatting die de stuurgroep had. Je moet eigenlijk kijken naar wat er moet gebeuren om dat gebouw voor de langere termijn weer geschikt te maken. We hebben natuurlijk allemaal in ons achterhoofd gehad, dat is net ook al een paar keer genoemd, de suboptimale verbouwing die twintig jaar geleden heeft plaatsgevonden. Ik heb niet meer kunnen en ook niet willen achterhalen wat die verbouwing heeft gekost maar er is vast geen rekening mee gehouden dat wij nu weer voor een dergelijk besluit zouden staan. Dat gebeurt wel.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis heeft een vraag.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja voorzitter. Dank u wel dat u even uitgebreid op mijn punt inging. Ik meen het oprecht dat ik het gewoon niet begrijp hoor. Hoe kan het, dat als de monumentencommissie niet kan oordelen vanwege een gebrek aan historisch onderzoek, wij dan nu wel die keuze moeten maken? Ik begrijp dat echt niet.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Wat de stuurgroep u voorlegt is geen ontwerp dat in zijn eindfase is. Dat is een opvatting over de functies die in dit gebouw gehuisvest moeten worden. De situatie waarin dat in de komende periode, zo goed mogelijk gebruikmakend van wat dit gebouw te bieden heeft, kan en de optimalisering van die functies in de nieuwe situatie. Daar worden varianten op voorgelegd, die de architecten hebben uitgewerkt in studies, dus niet in definitieve ontwerptekeningen. Die architecten hebben eigenlijk heel veel te maken gehad met het restaureren van antieke panden met een grote monumentale waarde. Die professionaliteit hebben zij ook gebruikt natuurlijk om ons aan te geven wat er met dit gebouw zou kunnen. Daar zijn uiteindelijk twee varianten uitgerold. Eigenlijk goed beschouwd drie, die hier ook op tafel liggen. Maar de twee die in het dictum van de besluitvorming staan bieden naar ons idee voldoende basis voor de gesprekken met monumentenzorg. Die kunnen pas werkelijk plaatsvinden als er ook daadwerkelijk aan een aantal extra randvoorwaarden is voldaan, ook van het monumentale onderzoek, dat overigens niet veel meer zal opleveren dan wat wij tot nu toe ook al weten. Maar natuurlijk hebben wij bij de onderbouwing van de plannen ook heel goed gekeken naar het verleden en al die varianten en al die verbouwingen die aan dit pand hebben plaatsgevonden. Het tweede is ook, als het gaat om het moderne gebruik: in die delen van het pand die karakteristiek zijn, is het naar ons idee gerechtvaardigd te zeggen dat de plannen nu een uitstekend uitgangspunt bieden als ze straks weer verder zijn uitgewerkt voor gesprekken met monumentenzorg. Dat onderzoek moet natuurlijk voor een deel nog plaatsvinden maar tegelijkertijd moet de beoordeling van monumentenzorg ook nog plaatsvinden op basis van tekeningen die er nu nog niet zijn. Het is in deze fase juist belangrijk, want hoe verder we eraan werken, hoe meer voorbereidingscapaciteit er nodig is en kosten er gemaakt worden, dat wij in deze fase van u een principebesluit krijgen om verder te gaan of niet. En zo ja, in welke variant.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, nog even een vervolgvraag. Het spijt me maar toch blijf ik het gek vinden. Als een particulier met deze beperkte informatie een keus moet maken voor een rijksmonument, weet ik zeker dat hij dan teruggefloten wordt door de monumentenambtenaren van de gemeente. Bent u dat met mij eens? Dat is toch bizar? Je moet toch eerst de gevolgen van je keuzes helder hebben voordat je een keuze kunt maken?

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik denk dat wij hier niet goed uitkomen samen maar wij hebben het gevoel dat wij voldoende professionele onderbouwing hebben om nu aan u een keuze te vragen. En we hebben ook het beeld dat dit een goede basis vormt voor de gesprekken met monumentenzorg en met de Rijksdienst.

Dan vinden er nu in uw raad discussies plaats over minimale variant, variant A of variant B. De stuurgroep heeft u die keuze niet zo willen voorleggen met een voorsorteren naar de ene of de andere. Dat werd net even gesuggereerd maar dat is niet het geval. Het geeft u de mogelijkheid ook een werkelijk oprechte keuze te maken. Wat wel zo is, is dat er natuurlijk een waarde onder die keuze zit. U kunt zeggen: we doen de minimale variant. Daar kun je ook van zeggen: dan staan we hier misschien over 20 of 25 jaar weer, niemand die het precies weet. Ik weet wel dat wij eigenlijk met iedereen die hier zit tot de conclusie zijn gekomen, de afgelopen periode, dat het gebouw fors moet worden aangepakt. En het is aan u om te beoordelen hoe fors dat is. Wij denken dat als je praat over de lange termijn, het gebouw voor veertig of vijftig jaar klaarmaken, het dan toch ook gerechtvaardigd is om u in al zijn soberheid, daar ben ik ook van overtuigd, ook de variant die misschien iets meer geld kost, voor te leggen.

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja voorzitter, de conclusie kan ook zijn dat bij de uitwerking van variant B blijkt dat de raadzaal op de derde verdieping totaal onmogelijk is.

De PLV VOORZITTER: De burgemeester.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Weet u, zolang alle adviezen van de instanties die ons moeten adviseren en er uiteindelijk ook over gaan, van wie wij toestemming krijgen om iets te doen in dit gebouw, niet bindend zijn, kan ik u niet 100% garanderen dat die mogelijkheid er niet is.

De heer DIJK (SP): Nee, dat wou ik er even tegenover zetten. Dank u wel.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, begrijp ik, maar dat wist u natuurlijk ook wel zonder dat ik dat had gezegd.
Ik zoek altijd naar de overeenkomsten en naar de zaken waar wij gelijk over denken. Het pand moet worden aangepakt. We zullen hier als gemeentebestuur nooit uittrekken. Ik denk dat we daar ook gewoon helder over moeten zijn. Dit is de plek waar het gemeentebestuur van Groningen plaatsvindt. Dit is een gebouw waar de Stadjers ook trots op zijn en trots op moeten blijven. We zijn ook schatplichtig om het gebouw op een goede manier te bewonen maar ook om het in een goede staat te houden. En wat die staat dan is, dat is aan u uiteindelijk om te beoordelen en ook in de toekomstige ontwikkeling van de stad doen we er naar mijn idee heel verstandig aan om dit ook een pand te laten zijn waar je ook met trots mensen gastvrij kunt ontvangen. Ik denk dat wij nu, als er vandaag een besluit wordt genomen, daar een belangrijke stap op weg naartoe maken. Dat was het, voorzitter.

De PLV VOORZITTER: Dank u hartelijk. Zijn daarmee wat u betreft uw vragen beantwoord? Dat lijkt het geval.
We beginnen met een stemming op amendement 1. We hebben er ook maar één, deze raadsvergadering. Het amendement ‘Minimaal noodzakelijke variant voor revitalisering stadhuis’. Ik denk niet dat het met de stemkastjes lukt, hoor. Nou ja, je zou dat in de revitalisering mee kunnen nemen.
Ik zag nog een vinger, of niet? Oké, jullie waren al aan het stemmen? Goed. Wie stemt er voor dit amendement? Dat zijn de fracties van de SP en van het CDA. Daarmee is dit amendement verworpen.
Dan is de meest verstrekkende variant van dit raadsvoorstel optie B, dus daar gaan we eerst voor stemmen.
Oh, een motie. Er ligt nog een motie. Sorry hoor. Ik blijf nog even aan het woord. Motie 5, ‘Onderzoek raadzaal buiten het stadhuis’. Wie is er voor deze motie? Of wie wil er nog een stemverklaring afleggen? Er is een fractie voor deze motie, dat is de partij 100% Groningen. Daarmee is deze motie verworpen.
Dan gaan we over tot stemming op het raadsvoorstel. Het raadsvoorstel begint dus met wat ik net al zei, de meest verstrekkende variant en dat is optie B. Wie stemt er voor optie B? Dat zijn de fracties van de VVD, D66, de Stadspartij, de ChristenUnie, de PvdA en GroenLinks. En Student en Stad, ja. Partij voor de Dieren. Dat betekent dat optie B is besloten en dat wij de andere dingen niet in stemming hoeven te brengen. Ik wil even de besluitpunten voor u voorlezen. De raad besluit:

I. een keuze te maken tussen optie A of optie B;

Dat is dus nu optie B.

II. een krediet beschikbaar te stellen van 975.000 euro voor de voorbereidingsfase;
III. de jaarlijkse rentelasten van 19.500 euro voortvloeiend uit dit krediet tot 2021 te dekken uit programma 14, overheid en ondersteuning organisatie;
IV. het meerjarenonderhoudsbudget vastgoedbedrijf via de structurele lasten behorend bij dit krediet vanaf 2021 te dekken uit de meerjarenbegroting zijn voorbeslag op de begroting 2018;
V. de gemeentebegroting 2017 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Daarmee hebben wij voor optie B gekozen. Mevrouw Woldhuis, u wilt nog iets zeggen?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nou, ik wil nog even een stemverklaring afgeven.

De PLV VOORZITTER: Een stemverklaring achteraf. Dat mag zeker, ja.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ik wil even zeggen dat ik zowel tegen optie A als optie B stem, vanwege het ongefundeerde besluit, wat mij betreft.

De PLV VOORZITTER: Optie A is niet in stemming gebracht dus dat zou eigenlijk niet in een stemverklaring kunnen, nu. Maar goed, laten we het maar laten voor wat het is.
De besluitpunten zijn dus besloten en aldus is dit raadsvoorstel aangenomen.